

T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
KİLİSLİ MUALLİM RIFAT EĞİTİM FAKÜLTESİ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
0304101	Edebiyat Bilgi ve Kuramları-I	Zorunlu	3	Bu dersin ön koşulu bulunmamaktadır.	21.09.2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Fatih AYDIN				
Öğrenci Görüşmeleri	Öğrenci görüşmeleri, öğretim elemanından randevu alınarak gerçekleştirilecektir.				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Edebiyat alanının temel kavramları ve bu kavramlar arasındaki ilişkiler; edebî eserin özellikleri; edebî dilin gündelik ve bilimsel dilden ayrılan yönleri; nazım ve nesir; edebiyat biliminin dalları ve yöntemleri; başlıca edebiyat kuramları ve edebî akımlar. Dersin amacı, öğrencilerin edebiyatı kuramsal bir inceleme alanı olarak kavramalarını; edebî metnin yapı ve dil özelliklerini çözümlemelerini; farklı eleştiri yöntemlerini karşılaştırarak örnek metinlere uygulamalarını ve edebî akımlarla metinler arasındaki ilişkiyi kurabilmelerini sağlamaktır.				
Ders Kitabı / Kitapları	1. Wellek, René ve Austin Warren. Edebiyat Teorisi. İstanbul: Dergâh Yayınları. 2. Moran, Berna. Edebiyat Kuramları ve Eleştiri. İstanbul: İletişim Yayınları. 3. Eagleton, Terry. Edebiyat Kuramı: Giriş. İstanbul: Ayrıntı Yayınları. 4. Aytaç, Gürsel. Genel Edebiyat Bilimi. İstanbul: Papirüs Yayınları. 5. Aristoteles. Poetika. İstanbul: Remzi Kitabevi. 6. Culler, Jonathan. Yazın Kuramı. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları. 7. Todorov, Tzvetan. Poetikaya Giriş. İstanbul: Metis Yayınları. 8. Çetışli, İsmail. Batı Edebiyatında Edebî Akımlar. Ankara: Akçağ Yayınları. 9. Karataş, Turan. Ansiklopedik Edebiyat Terimleri Sözlüğü. İstanbul: Sütun Yayınları.				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Anlatım, soru-cevap, kavram haritası, tartışma, karşılaştırmalı okuma, yakın okuma, metin çözümleme, kuramsal uygulama ve öğrenci sunumları.				
Dersin Öğrenim Çıktıları	Öğrenme Çıktıları (ÖÇ)				
	1	Edebiyat alanının temel kavramlarını ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri açıklar.			
	2	Edebî dilin gündelik ve bilimsel dilden ayrılan özelliklerini nazım ve nesir örnekleri üzerinden değerlendirir.			
	3	Edebî eserin yapı, içerik, tema, imge, anlatıcı, kişi, zaman ve mekân gibi temel unsurlarını çözümler.			
	4	Edebiyat tarihi, edebiyat teorisi, edebî eleştiri ve karşılaştırmalı edebiyatın çalışma alanlarını ayırt eder.			
	5	Başlıca edebiyat kuramlarını karşılaştırır ve seçilmiş bir metni uygun kuramsal yaklaşımla inceler.			
	6	Edebî akımların belirgin özelliklerini tanıır ve örnek metinleri Türkçe öğretiminin amaçları açısından değerlendirir.			
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)				
	PÇ 1	Türk dilinin ses, şekil, sözcük ve cümle yapısını, dilbilim ve anlambilim temel kavramlarıyla birlikte analiz eder.			
	PÇ 3	Edebiyat bilgi ve kuramlarını kullanarak Eski Türk, Halk ve Yeni Türk Edebiyatı dönemlerindeki temel eserleri tarihsel bağlamda değerlendirir.			
	PÇ 8	Okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerinin öğretimine yönelik yöntemleri kullanarak ortaokul düzeyine uygun etkinlikler tasarlar.			
	PÇ 9	Alanına özgü çağdaş öğretim yöntem ve tekniklerini bilir ve uygular.			
	PÇ 14	Türkçe eğitimi alanında bilimsel araştırma yapar; veri toplama ve yorumlama süreçlerinde toplumsal, bilimsel ve etik değerlere uygun davranır.			

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Ders, öğrencilerin edebî metinleri kavram, yapı, dil ve estetik bakımdan çözümleme becerisi kazanmasına katkı sağlar. Farklı kuramsal yaklaşımları tanıtarak eleştirel okuma ve yorumlama yetkinliğini geliştirir; metinlerin öğrenci düzeyine uygun seçilmesi ve Türkçe derslerinde işlevsel öğretim materyaline dönüştürülmesi için gerekli kuramsal altyapıyı oluşturur.		
Derste İşlenen Konular			
	1. Hafta	Edebiyat kavramı, edebiyatın işlevleri ve temel nitelikleri; sanat ve estetikle ilişkisi	
	2. Hafta	Edebî eser, metin, kurmaca, gerçeklik, mimesis ve estetik değer kavramları	
	3. Hafta	Edebî dilin özellikleri: gösterge, çağrışım, çok anlamlılık, sapma, imge ve sembol	
	4. Hafta	Nazım ve nesir; biçim-içerik ilişkisi; edebî metnin iletişim unsurları	
	5. Hafta	Edebî eserin yapısı: tema, motif, olay örgüsü, anlatıcı ve bakış açısı	
	6. Hafta	Kişi, zaman ve mekân unsurları; örnek metin üzerinde yapı çözümlemesi	
	7. Hafta	Edebiyat biliminin dalları: edebiyat tarihi, teori, eleştiri ve karşılaştırmalı edebiyat	
	8. Hafta	Ara Sınav Haftası	
	9. Hafta	Edebiyat inceleme yöntemlerine giriş; yazar, metin, okur ve bağlam merkezli yaklaşımlar	
	10. Hafta	Pozitivist, biyografik, tarihsel, sosyolojik ve Marksist eleştiri yöntemleri	
	11. Hafta	Psikanalitik eleştiri, arketipsel eleştiri ve mit eleştirisi	
	12. Hafta	Rus biçimciliği, Yeni Eleştiri, yapısalcılık, göstergebilim ve anlatıbilim	
	13. Hafta	Okur merkezli kuramlar, alımlama estetiği ve metinlerarasılık	
	14. Hafta	Edebî akımlar I: klasisizm, romantizm, realizm ve natüralizm	
15. Hafta	Edebî akımlar II: parnasizm, sembolizm, sürrealizm, modernizm ve genel değerlendirme		
Dersin Değerlendirilme Kriterleri			
	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	%40
	Kısa Sınav		%
	Ödev		%
	Devam		%
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam	2	%100	
Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere KİYÜ Engelsiz Üniversite Birimi (http://engelsiz.kilis.edu.tr/) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca Kilisli Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.		

[illegible]